

11699

№ 58

25. VIII. 1907

Верлин

р_К59А_006029

Миличка Нелли,

Току що ти получих затв. писмо и бързам да ти отговоря. Във вчерашното мое отворено писмо ти се оплаквах, че не ми пишеш, че има за много работи да ми пишеш, но днес като прочетох това твое затворено писмо, доволен съм.

Че "Мадам Сан Жен" е дадена на Хлебарова, това никак, ама абсолютно никак да не те смущава. Ти трябва да се радваш, даже че такъв глупав конкурент ще имаш. Вероятно Зл. Недева няма да се връща в София тази зима, затова ролята са дали на Хлебарова. Снощи в Лесинг театър видях Недева с мъжът си. Той пък от де на къде се е домъкнал. Така че теб да не те е грижа. А туй, дето си ходила при Лазаров, това е също добре. Още по-добре ще бъде да даваш сурат секиму, който малко от малко поиска да ти докосне интересите. Постъпвай по германски. С директора се дръж колкото по-строго можеш. Той винаги се бои от зъбатите. Въобще бъди такава, каквато трябва да бъдеш, каквато според условията, трябва да си. Нали уж се съветвахме тук по тия работи. Дето са ти дали "Кръстина" това е също признак, че "миризливата" не ще се връща в София. Никак не ми е чудно, че Юлий Цезар е дадена на К. Стоянов. Дават му роли зер, защото реве, дига гюрлтия, скандали, а пък в театъра ги е страх от такива, затова им тъпчат устата с роли. Хич да не те е грижа, че даването на Мадам Сан Жен на Хлебарова и "Кръстина" на тебе ставала от Ганчеви или от други! Сички тия господа един ден ще дойдат ръка да ти цалуват - помни ми думата. Ти само дръж се строго. Никому не давай да те настъпи.

Вчера ти писах, че много ми е мъчно, дето полицата при

Кирчов банка е протестирана. Аз писах на Ст. Бъчваров. Ти направи както намерих за добре. Изпрати на мен най-много, най-много 125-130 марки. Ако можеш и по-малко, но възможно ли е с по-малко да живея тук?! Пиши ми за резултата от конкурса, на който, както казваш, се е явило и кудо и сакато. С оня господин, който ще тръгва за Берлин прати едно шице ракийца и галошите ми, ако са здрави само. Друго не искам. Не се изхарчвай. А тютюнът, тютюнът не ща. Нали ти писах вчера, напуснах го, хем сериозно го напуснах. Днес вече 5 дена както не съм пушил. Така и ще бъде - без тютюн. Нали съм мило и юмничко момченце, пък ти винаги си ме ... нейсе/ Пишеш, че Чавдаров се върнал, ами Киров? Пиши ми за избора. Кого са избрали? Да ти кажа предварително: или Ганчев или К. Стоянов. Пък колебающи ще бъдат съприлизително **болшинство**, Николов и Христов. Артьк и сега ако не тръгне в ред Народния театър, то господ и сичките ангели да слезат от небето, пак не ще го оправят.

Добре, че от Найденов си получила пари. В крайен случай, като видиш, че сметките ти ще се обркат и от нийде не ще намериш пари, ти срещни се с Кирчо. Той трябва да има пари. И въобще, той никак си ги кове. Оня ден е изпратил на Райна сума пари: и за пансион и за такси. Тя днес се записва в училището при "Савини плац". Ако от нийде не се намерят пари, то остави още едно средство: земи преводът на комедията "Лес" и я занеси на Лазаров. Занеси му чистия екземпляр. Той има нужда от поправки в преводът, но дано и тъй да мине. Ще дадещ този превод, по който ний не играяхме, а който беше у Икономов.

Не можеш да си представиш колко откъслечно пиша това писмо. То е затуй, защото ти ми ^{пишеш} ~~нито~~ толкова много новини, та аз не знам за кое по-преди да ти пиша и отговарям.

Много ми е мъчно, че ти си сама, че ще си принудена тази зима да работиш без мен в такава ужасна среда. Но кураж, миличка, кураж! Нека изпиеш чашата на горчевините до дъно, че да видим плодовете какви ще бъдат.

Снощи гледах "Кога ние мъртвите, се пробудим". Да тикажа правото, че цялата игра, основното схващане на писата и отделните роли с нищо не се различаваха от нашето схващане. Само че тук Ирена /играе я Ирена Триш/ играе по реално и по-релефно, а Рубек /игра го Бассерман, който игра "Хелмер", игра "фотографа" в Хеда Габлер, помним го, нали?, той игра много по-сдържано от мен, а в основата на разбирането бе почти същ. Имаше места, които бяха като у мен. Сякаш, че заедно сме изучавали ролята. По този случай, позволи ми чрез теб да приподнеса един ~~мил~~ лиген храчки на нашите "серизни" критици в знак ~~на~~ искрена благодарност, че достойно са ме оценили, като ме критикуваха за играта ми в "Мъртвите". Ако дойдеха да видят Бассермана, ще рекат, че и ний имаме артисти и ний имаме разбиране, ний, т.е. българските артисти, но няма хора или човек, който да ~~ни~~ тласне възверно направление ~~тяхното~~ разбиране. А нашите критици лула търсят не струват.

Театра беше почти пълен, пък Петко Тодоров в София казваше едно време, че тази писса се била провалила тук. Това не е верно: тя има успех. Декорациите бяха с разлика от нашите между земята и небето. Тъй както си ги представлявах аз. А снежната лавина става много просто. Те се скриват зад една канара, след миг се чува голям тръсък и след миг пада сняг отгоре, в полегато направление - върху едно платно, опнато между две канари, които обрушват нещо като корито, но голямо, от тавана до пода. И т.н. това е нещо, което е много просто и се получава чудесна

299

илузия, а пък нашия титулярен режисьор - 50 годишен актьор - не можа нещо по-умно да измисли от онези мукавяни канари, които се пречупваха и глупавите снежни топки, направени от тел.

В Лессинг театър ще има много да се научи. Ще видя поне целия Ибсен, Хауптман и някои други неща, което е най-интересното за мен.

Какво става с театр. списание? Толкова свят има там. Толкова зган се е набрало около театра, да видим как ще го списват. Аз мисля засега, стига толкоз. Повече новини аз ще чакам от теб. А от мен ти винаги ще получаваш писма: какво съм видял тук, как са играли и има ли нещо полезно за теб.

Много ми мъчно за милото ми Оленце. То е здравичко нали? Цалувай го, цалувай го много пъти от мен.

Приеми моите хиляди цалувки и поздрави.

Вечно твой Нася

Поздрав от Райна и сички в къщи, дето секи нов ден прилича на изминания "скучно"!